

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGEORGE STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 466

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, записане в Торговельній Регістрації в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Домі, на розі вулиць Пritchard і McGeorge, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGeorge St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищені в цій газеті купони не звертаються, хіба що дописувачеві врано зазначити, що бажає звороту свого купона на случай його неповищення та залучити поштовою стрілкою на його пересилку.

ГАНЕБНІ РОКОВИНИ.

Чотиринадцять літ тому назад імперіалістичні держави розпочали велику світову війну, яка поклатала в могилу 10 мільйонів найздоровішого молодого людського покоління; дала світові 20 мільйонів стражних калік: без рук, без ніг, без очей, без мови; зруйнувала десятки тисяч міст і сіл, спустивши жебраками по світі мільйони бідних родин, знищивши історичні пам'ятники людської культури й праці, пониживши поля й ліси та вкривши їх цвинтарщами мільйонів тих жертв, що склали свої голови за зиски ненажерливого капіталу. Нині чотирнадцять роковин ганебної зради соціал-угодівцями працюючих мас, розколу міжнародного пролетарського фронту, розбиття II Інтернаціоналу й запровадження соціал-демократичними капіталістами на убій.

ЧИ БУЛА ЦЕ ВІЙНА ЗА ДЕМОКРАТІЮ.

Чи була це війна за демократію, а проти німецького імперіалізму? — як переконала цій світ альянтська “демократія”, в рядях якої стояв і російський царизм. На це питання нині найкраще можна відповісти. Нині ми бачимо, що ті “демократичні держави”, які “воювали за демократію”, стали тепер найбільш реакційними державами своїм внутрішнім змістом, і найбільш імперіалістичними державами свого зовнішнього політикою. В Англії, країні “традиційно-демократичній”, панує тепер безоглядна реакція твердолобих консерватів. Країна від часу війни пережила цілий ряд великих економічних криз, революційних потрясень, величезних страйків, між якими один генеральний в 1926 році. Нині країна корчить в тисках безробіття й страшної нужди робітництва. Але завдяки нечужній зрадці продажних робітничих лідерів — які мали вже владу у своїх руках, але здалі її консерватам без бою, затримавши для них непорушну цілу систему визиску, як розбили генеральний страйк, допомогли капіталістам розторопити майнерський страйк, зірвали міжнародно єдність пролетаріату, розбили англо-радянський комітет, і, нарешті, довели робітництво до епірробітництва з капіталістами — завдяки цій політиці Англія стала класичною країною реакції. Нині МакДоналд, Томас, Порселл, розправляються з революційним рухом по республіці Бразилія і англійських капіталістів.

Франція, друга альянтська “демократична держава”, після “медових місяців” радикалізму Еріо-Пенлеве, прийшла до реакційної диктатури Пуанкаре, цієї гієни, що сміялася на могилу жертв світової війни. Так само, як в Англії ми бачимо Томаса, Порселла і ін. на службі в Джойнсон-Гікса чи Чемберлейна, у Франції ми бачимо “соціалістів” Ренодела, Бонкура на службі в Пуанкаре і Бріана. “Соціаліст” Бонкур є представником уряду Пуанкаре в Лізі Націй й там відзначається своїм імперіалістичним становищем. А тюрем Франції переповнені комуністами.

Італія — країна найреакційнішого фашизму, на чолі якої стоїть... також “соціаліст” Муссоліні, а на службі у него (читай поруч з ним у капіталістів) стоять лідери трейд-юніонного руху. І ці зрадники здушили в Італії всяку поступову думку, розгромили всі робітничі та поступові організації, газети, наповнили тюрами комуністами й тими, що стали проти фашистської диктатури взагалі.

ВІЙНА Й ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ.

Казала “демократія”, що воює вона за права менших поневоленних народів. Чи не бачимо ми тепер які права дала вона українському народові Західної України? Чи не бачимо ми, як поділяла вона землі Західної України між Польщею, Чехословаччиною й Румунією? Чи не чуємо ми того розпудливого крику наших братів, що мучаться в тюрмах цих та кож “демократичних” країн, як гинуть вони там з голоду, як відібрано їм там всякі права людини, а-навіть рідну мову, як забрано у них землі та розпарцельовано між ріжними закладами-спекулянтами? Аж надто добре бачимо ми це. Погляньмо, що робить ця побідна “демократія” в Африці — Марокко, Алжирі, Єгипті, що робить вона в Сирії, Арабії, Індії, Китаю? Від часу закінчення світової війни ані на хвилину не переставали гриміти гармати то в одній, то в другій з цих країн, а в багатомільйоновому Китаю ось вже кілька років відрад ревує гармати, там кати відрубують голови тисячам пролетарів і селян тільки за те, що вони не хочуть бути більше безвольними рабами міжнародних імперіалістів. Розстріли робітників в Шангаю, кроваве здушення селянських повстань в різних провінціях Китаю, страшна різня робітників в Кантоні, розстріли в Нанкіні — все це лежить на совісті тої “демократії”, яка “воювала за поневолені нації”.

“ВІЙНА ЗА ВІЧНИЙ МИР”.

А вже чи не найбільшим глумом звучить клич тої “демократії”, що нещаче-б то вона воювала “за вічний мир”, за те, щоб не було більше війн на землі. Не було ані одної хвилини від часу закінчення Версальського миру, щоб в одній, або другій частині земної кулі не гриміли гармати, не джлялася людська кров по милости тої самої демократії і при її активній участі. Одночасно — то в Вашингтоні, то в Женеві засідали злуудні “конференції роззброєння” й на них дипломати говорили, говорили без кінця й краю, вкладали плани, розізджалися, щоб через рік або щорічно знову зіхатися й знову говорити, інтригувати, шпіонити, винохувати й одночасно шалено далі озброюватися під гарматні стріли в країні Ріфів, в Сирії, Китаю й де инде. Коли ж одні з таких “демократичних” конференцій в Женеві представники Радянського Союзу запропонували перейти від слів до діла, то представники “демократії” й вся капіталістична преса, мов скажені накиннулися на пропозиції делегатів радянської країни й чути не хотіли про ніяке роззброєння. І на тому вся ця комедія закінчилась.

Тепер американський міністер закордонних справ Келог виступив з пропозицією “вічного миру”, на який, кажуть, вже згодилися майже всі капіталістичні держави, навіть фашистська Італія. Але це є дальше продовження тої самої комедії, спрямованої на обдуровання працюючих.

ОБЕДНАННИЙ ФРОНТ БУРЖУАЗІ ПРОТИ РАД. СОЮЗУ.

Ми бачимо безперестанні інтриги капіталістичних держав і їхніх дипломатів довкола Радянського Союзу. Ми бачимо беззастану тривогу Радянського Союзу твердолобими консерватами Англії, ми бачимо, як зіджамься й радять міжнародні хижакі над тим, щоб під якийсь претекст напасти на вільну країну трудящих і розторопити огнище світової революції. Поки існує Радянський Союз, капіталістичний світ не матиме ані хвилини спокою, він не певний свого завтра. Тому він збирає доволу країни працюючих свої васальні держави — Польщу, Латвію, Румунію, інтригує серед них, наказує їм провадити політику провокації зглядом радянського уряду. Міжнародний капітал не дурається навіть смітничкової політиці розв'язаної петлюровщини, дає її гроші: на формування опереткового уряду, провадить агітацію проти Радянського Союзу навіть між Українцями в Канаді. Тут розізджають збанкрутовані “самотійники” із спеціальними лекціями, дають пресі хвалькові інтерв'ю в англійській консервативній пресі, вихваляючи свої сили та впливи, денунціюючи противні їм табори — все це одного й того самого контрреволюційного, протирадянського імперіалістичного поля смердячі ягоди.

ПРАЦЮЮЧІ ПОВИННІ БУТИ ЧУПНІ.

Тож нині, в 14-ті роковини світової війни, працюючі цілого світа повинні бути чупні, бо міжнародна буржуазія готує для них ще гіршу, ще страшнішу світову різню. За останні роки вона удосконала й збільшила військову зброю до нечуванних розмірів. Свої світові економічні взаємини вона так переплутала, та розширила по цілому світі, що тепер під ніякими умовами не мислима війна між собою двох-трох хом би найменших держав. Тепер війна двох найменших держав неминує втягне за собою у війну цілий світ.

Зараз-же ми маємо перед собою війну в Китаю. Там при допомозі зброї й війська капіталістичних держав китайська буржуазія розстрілює, топить в крові вільзовільний рух китайських робітників і селян.

Зараз ми спостерігаємо зміщення капіталістичного фронту й збільшення інтриги проти Радянського Союзу.

Як перше, так і друге є одночасно зміщенням капіталістичного фронту проти працюючих всіх країн, проти вільзовільного руху працюючих в кожній країні зокрема. Цьму єдиному капіталістичному фронтові працюючі повинні протиставити єдиний фронт робітників і селян всіх країн під проводом Комуністичного Інтернаціоналу, який зараз вбудує в Москві свій Шестий Міжнародний Конгрес. Під прапором Комінтерну працюючі повинні об'єднатися й сказати світовим імперіалістичним хижакам:

“Геть руки від китайської революції! Геть руки від Радянського Союзу! Геть із новою світовою війною! Хай живе мир і братерство трудового народу цілого світа!”

“УКР. ГОЛОС” В ОБОРОНІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

“Який їхав, такого й здивав” — скажуть читачі, перечитавши повний наголовок. Розуміється, що так. І таких обговорює як “Укр. Голос” Американській Федерації Праці не треба завидувати. Хоч не самий це “Укр. Голос” робить, але зате на його сторінках шкварить яесь число “А-4887”. Шкварить в обороні залізничої юнії “Мейнтененс оф Вей Емплоїс”, яку якісь небезпечні люди хочуть відірвати від американської гомперсівици.

Можна подумати: “А й справді, нащо-ж відірвати цю юнію від Американської Федерації Праці? Це-ж противиться міжнародній робітничій солідарности. Ми-ж голосямо: “Пролетарі всіх країн, єднайтесь”. Але-ж від коли дописувачі “Укр. Голосу” почали боронити міжнародно пролетарський єдність? Ми-ж знаємо, що “Укр. Голос” “сто-процентво самостійницький”. Отже його обов'язком було-б боротити. Всеканадський Трейд-юніонний Конгрес.

Еге-ж десь тут є собака залопана тз шей петлюровська. А поспробуємо ми її розшолобати.

вкладами. Тепер там менше, як 100 членів”. Таке читаємо ми в “Укр. Голосі” з 20. червня. А 16. травня “Укр. Голос” писав, що самим лише Торговельним Телеграфістам перед вступом з американської організації було 1,134 членів, а після вступу до Електрикал Комюнікешен іх залишилося тільки 1,100.

Ой, ой, ой! Тільки 1,100 залишилося. Скільки-ж то іх відпало? Аж 34. Так каже дописувач “Укр. Голосу”. І після того, як ці 1,100 Торговельних Телеграфістів прилучилися до Електрикал Комюнікешен, разом в тій юнії стало менше як 100 членів.

Це арифметика! Послав би її “Укр. Голос” до Гріна, президента А.Ф.П., а певно дістав би від него з пару шерів на нафтові поля в Мексико.

Даремо так пнеться патріот гомперсівици зменшити значіння “Червоного Конгресу”. Коли він такий незначний, то чому все гомперсівицка преса так багато пише проти него? Чому лідери з Трейд-юніонного Конгресу Канади так багато кричать про него?

ЧОГО ХОЧЕ УГОРСЬКА БУРЖУАЗІЯ?

Нинішня Угорщина це не республіка, ні королівство, Королівство длятого ні, бо нема короля, тільки на нього ще чекається, а республіка ні, бо нема її в конституції і Мадяри кажуть, що іх держава є дальше королівством. Буржуазія мадьярська чекає тільки на слушний час щоби підіре Отта, сина бубного австрійського цесаря, а зараз у угорського короля Карла і тоді вона явно проголосить королівство і посадить на престолі королівка. Тимчасом головоно турботою Угорщини є те, щоби якось змінити на краше свої границі, бо в триносіюми договори її дуже обкроено. Угорщина над цим дуже побивається, плаче і просить всіх і вся, щоби то зайняти, значить перевести ревізію. І цікаве, що вже знайшла собі опікуни, котрі кажуть, що такі треба Угорщині волити волю. Цими опікунами є Англія і Італія.

В Англії великий пан і власник багатьох газет “лорд Роттермер” невипишно трубить на цілий світ, що Угорщині стала кривада, і що цю кривуду треба направити. В Італії знов сказав те саме сам диктатор Муссоліні. Направа границь Угорщини мала би відбутися передусім коштом Чехословаччини і Румунії, длятого обі ці держави ані чути не хочуть про якусь ревізію угорських границь. За ними потігає ще й Югославія (значить бубна Сербія), так що ціла мала антанта є противна зміни угорських границь.

ДЕРЖАВНЕ Й КУЛЬТУРНЕ БУДІВНИЦТВО РАД. УКРАЇНИ.

(Від нашого кореспондента з Радянської України.)

(Докінчення.)

Ось чому національне питання на Україні має вже характер не тільки внутрішнього а й міжнародного політич СРСР. А все це тільки доказує наявність і зростання в силу української радянської держави. Чим більше міцніє й розвивається наше соціалістичне державне й культурне будівництво УСРР, тим більше скаженіють вороги. Коли-б у нас на радянській Україні провадилась неправильна національна політика, тоді наші вороги мали-б чим воювати проти нас, а так вони безсилі, воми гублять свою силу через те, що наша партія твердо й рішуче проводить в життя правильну національну політику на Україні.

Не дивлячись на величезні труднощі, зусиллями партії й радвали дуже широко поставлено будівництво української культури й зміцнення української радянської держави. Наша Комуністична Партія

Хвалиться дописувач “Укр. Голосу”, що він вже 20 літ в юнії є ситизеном Канади. Ой, яке-ж то велике цабе. Забув певно пословицю, що хоч старий, а протє дурний. Чому-ж то канадський ситизен так тягне за американським імперіалізмом? Це-ж не дьяволяно зглядом своєї країни. Я, наприклад, не є ще ситизеном Канади, але за американським імперіалізмом ніяк не потягну і годжуся на канадську юнію, а не на гомперсівицку.

Зрештою, коли Американська Федерация Праці справді є такою, що боронить інтереси робітництва, то чому вона не приймає у свої ряди робітників-Негрів, Японців, Китайців. Чи це може не робітники? Лідери так званих інтернаціональних юній вже досить набили сала за шкіру самим залізничоїм, головню таким бідно-плаченим робітникам, як Мейнтененс оф Вей Емплоїс. А що дописувачі “Укр. Голосу” стають в обороні цієї юній бюрократії, то це тільки потверджує, які то з них “робітничі оборонці”.

Залізничоробник.

АМЕРИКА ВИЗНАЄ УРЯД НАЦІОНАЛІСТІВ.

ВАШИНГТОН, 26. липня. — Державний секретар Келог встав ноту до китайського націоналістичного міністра закордонних справ, в якій пропонує негайно розпочати переговори в справі закінчення нового митного договору, що дав би повний вислів принципів національної митної автономії. Нота застерігає однак, що не повинно бути дискримінації проти Злучених Держав у користі інших країн. Ноту Келога уважають першим кроком Злучених Держав до визнання китайського націоналістичного уряду.

Комунист України ще з більшою енергією і з більшовицькою енергією працюють над собою й над широкими пролетарськими масами, щоби стати як найактивнішими творцями й будівниками української радянської державности і української соціалістичної культури. Радянська Україна не відстає й ніколи не відстане від інших Радянських Республік як в справі господарчого так і державного й культурного будівництва. Ніякі сили не злякають мільйон працюючих України і не відірвуть їх від великої творчої роботи. А коли хто поважається, поспробуйте наші сили, то дістане належну відповідь не тільки працюючі УСРР, але й інших республік нашого великого СРСР.

Іа. Ткачук.
Дніпропетровськ 30. червня 1928 р.

партії на Україні було всього 33 відсотки Українців, то вже в цьому році ми маємо в партії біля 55 відсотків Українців. Правда, не всі вони вміють балкакти, читати й писати по українській, бо-ж вони за царських часів русифікувалися. Але партія вживає зараз рішучих заходів, щоби всіх цих товаришів впершу чергу дерусифікувати, щоби привернути і назад до української мови й культури.

Поборовши в основному великодержавний російський шовінізм, що його коріння “глибоко вросли в гущу руського або русифікованого городського міщанства, надзвичайно міцні й живучі серед інтелігентів — спеціалістів і частини робітників радянського апарату” (з резолюції Виконкому Комінтерну) — партія розвинула широке українське культурне будівництво. Поборовши з основи і всі шовіністичні натиски з боку українського шовінізму, що міцніє зі зростом української буржуазії і куркулства, партія й радвала майже зовсім прочистила шлях для широкого небувалого ще в історії культурного будівництва України і здобула за цим фронтом дуже багато.

Україна віковична колонія царизму за рідно не повне навіть десятиліття стала міцною державою з надзвичайно бурним ростом української культури. Кожний працюючий має можливість віддати свою дитину в українську школу, кожний має можливість читати українську газету, журнал, книжку. А Українська Академія Наук, що за останні роки має величезні здобутки як в справі науковій, так і в справі раднізації — хіба це не важливі показники розвитку української культури й науки? А українська художня література — коли вона так буйно розцвітала як зараз у нас, коли вона так швидко пробивала собі шляхи в широкі маси не тільки села а як раз в маси русифікованого міста, в маси робітників, в маси пролетаріату, що й керує під проводом партії цим величезним процесом культурного будівництва на Україні. Школа, преса, видавництва, література, театр, музика, кіно, мистецтво взагалі, наука, все це на Україні розвивається, цвіте бурлить буйним багаторим життям, не дивлячись на тисячі перешкод, що партія рішуче поборює й злімує з кожним роком, з кожним днем все більш успішно. Ось що являється причиною ненависти до радянської влади, до Радянської України з боку всіх ворогів та їх наймитів.

В цій боротьбі з угорською революцією Горті вдавлявся як страшний кат тих, що не йшли разом з ним. В березні 1920 року його вибрали начальником держави і не становище він займає аж до сьогодні. А що саме йому прийшлося буди, що потвердити триносіюми договір, тому він тепер разом з президентом міністрів Бетленом і цілим правительством робить беззастанні зручні старання, щоби цей договір скасувати на користь Угорщини.

В звязку з тим, з нагоди річниці уродин Горті всі угорські газети знов підняли ревівах за зміною своїх границь.